GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 226 — *Mercurĭ, 14 (26) Octomvre.* — **1887.**

Din causa S-tei sĕrbătorĭ de mâne ḍiarulŭ nu va apăré până Joi séra.

Brașovŭ, 13 Octomvre 1887.

Punemŭ sub ochii cetitorilorŭ noștri o corespondență, ce ne vine din Sĕlagiu, și care ne descrie uneltirile de maghiarisare și prigonirea Românilorŭ din acestŭ comitatŭ. Acésta corespondență pusă alăturĭ cu corespondența din Tĕnții de susŭ, comitatulŭ Sătmarului, ne dă o icónă viuă despre periculŭlŭ ce amenință aceste douĕ comitate, în cea mai mare parte românescĭ, din partea maghiarismului violentŭ:

De sub Meseșulŭ Ardealului, (Sĕlagiu) Octomvre 1887.

»Principiis obsta....«

I.

Furia de maghiarisare odată isbucnită sub pólele bĕtrânului Meseșŭ merge ca lavina din ce în ce crescêndŭ.

Scólei maghiarisătóre din Buciumĭ îi urméză scóla froebeliană din Trăsnea (Ördögkut), întocmai precum ne spusese dascălulŭ Fodor Daniel în pamfletulŭ sĕu de mai anŭ.

Ni se spune în față că ținta e: maghiarisarea Valahului și că în 10 anĭ în oficii, nicĭ la administrațiune, nicĭ la justiția, Românŭ nu se va mai găsi. Asta pe la noi mai cu șir-cu-sémă notarilorŭ de românŭ li se cântă, de carĭ până erĭ-alaltaerĭ avémŭ unŭ numĕrŭ frumosŭ. Cățĭ numai vorŭ puté vorŭ destitui, ér pe ceialțĭ îi vorŭ pune în pensiune.

Va sĕ ḍică, peste ḍece anĭ amŭ avé sĕ ne luămŭ rĕmasŭ bunŭ dela viéța nóstră română, sĕ ne despărțimŭ de obiceiurile nóstre străbune și îmbrăcândŭ țundra lui Atila, sĕ ne punemŭ pintenĭ la opincĭ, pene lângă clăbățŭ și sĕ începemŭ lumea de înfrățire a poeticastrului hĕbĕucŭ Bartok Lajos.

Și cumcă în astă privință utopiștii nu glumescŭ evenimentele ce se desfășură în Selagiu ne lasă a conchide.

Românulŭ e bunŭ, când au lipsă de elŭ sĕ alégă deputatŭ maghiarŭ și când vine înhămatŭ spre acestŭ scopŭ de notarĭ à la Pap Ianos din Cizeriu, Illes din Sîgŭ, Pap Vasilie din Bănișorŭ, Pap Petru din Stîrcĭ etc., așa că fișpanulŭ Baranyi la alegerea trecută nu s'a sfiitŭ a declara în publicŭ, că „acestŭ poporŭ bunŭ și blândŭ a mântuitŭ onórea comitatului;“ e bunŭ și blândŭ poporulŭ când trebue sĕ plătéscă darea și sĕ supórte greutățile comitatului (din carĭ ²/₃ părțĭ cadŭ pe umerii lui); dér când e vorba ca în privința limbei sĕ i se facă și lui dreptate, atuncĭ acelașĭ poporŭ românŭ devine unŭ bagagiu, cu care în astă privință nu se póte sta de vorbă.

Românii selăgenĭ în privința națională suntŭ striviți, limba și drepturile limbei lorŭ nu li se respectéză nicĭdecum, nicĭ chiar de celŭ mai simplu notarŭ; ba în timpulŭ din urmă și matriculele se cerŭ dela preoții românĭ a se scrie în limba maghiară și suntŭ esemple unde chiar și unŭ protopopŭ, anume Teodorŭ Popŭ din Ortelecŭ fù pedepsitŭ cu amendă în banĭ, pentru că a cutezatŭ a eda românesce estrasele din matricula românéscă, cerute pentru cei dela miliția, în altŭ casŭ cam analogŭ era sĕ o pățéscă preotulŭ din Buciumĭ Iónŭ Negreanu. Recursele îndreptate în astă privință la locurile mai înalte ne vinŭ respinse, încâtŭ stai și te uimescĭ de atâta cinismŭ cutezătorŭ și ne mai auḍitŭ.

Administrațiunea comitatului e curățită de Românĭ, afară de unŭ asesorŭ trecutŭ ca prin urechile acului, nicĭ măcarŭ unŭ simplu scriitorŭ nu avemŭ. Limba română, începêndŭ dela fișpanŭ, viceșpanŭ, notarĭ comitatensĭ, fiscalŭ și până la celŭ din urmă scriitorŭ e nepricepută de ei, așa că, venindŭ bietulŭ Românŭ în centru spre a'șĭ căuta de multele treburĭ, nu are cu cine sĕ se'nțelégĕ, și urându-i-se de a merge dela Pilatŭ la Caiafa, în urmă se satură și merge mâhnitŭ cătră casă.

Notarii din comune mai mare parte au fostŭ Românĭ, de acum înainte însĕ nu vorŭ mai fi, deși poporulŭ afară de românesce altă limbă nu scie. In contra acestorŭ ființe urgisite s'a începutŭ o gónă ne mai auḍită; fișpanulŭ, viceșpanulŭ, inspectorulŭ de dare se întrecŭ cu comisiunea administrativă în a necăji și a scóte din postŭ pe bieții notarĭ de românŭ, de ar fi fostŭ până aci cu cea mai bună purtare; cercetarea disciplinară se începe ca din seninŭ, și décă e de lipsă, pe lângă suspendare dela oficiu și beneficiu, cercetarea ține anĭ, ca sĕ nu ḍicŭ ḍecĭ de anĭ. Aicĭ scopulŭ e vĕditŭ, căcĭ respectivii neputândŭ trăi fără léfă, la unŭ anŭ orĭ doi trebue sĕ abḍică și sĕ-șĭ caute altă subsistință. Așa se întêmplà lui Alexandru Oprișŭ, fostŭ notarŭ în Creaca, lui Filipŭ, fostŭ notarŭ în Supurŭ, lui Băicanŭ, fostŭ notarŭ în Biușa, lui Ghițiu, fostŭ notarŭ în Bicațŭ etc.

Alegerile de notarĭ în comitatŭ se întêmplă așa, că décă concurentulŭ e Românŭ, fiă mai harnicŭ ca sórele, în candidațiă nu e ertatŭ sĕ viă. Acésta apriatŭ s'a vĕḍutŭ la alegerea de notarŭ în Creaca și Sĕlsigŭ, unde poporului, cu călcarea dreptului sĕu de alegere, îi fù impusŭ ca notarŭ unŭ streinŭ, pe care nu l'a voit; dér fiindŭ că așa au voitŭ fișpanulŭ și viceșpanulŭ, deși recurențĭ românĭ la acestŭ postŭ, cu praxa de decenii, au fostŭ până în cincĭ.

Astfelŭ se respectéză în Selagiu legea pentru egala îndreptățire a naționalităților, cu care se laudă Ungurii în fața lumei!

Fapte patriotice.

Teuții de susŭ, Octomvre 1887.

(Fine).

Pentru mai apriată înțelegere a lucrului, lasŭ sĕ urmeze aci în totŭ cuprinsulŭ ei scripta adresată pretorelui supremŭ:

Nr. 111 / 1887.

Stimate domnule Pretore supremŭ!

După ce sunt în curatŭ despre direcțiunea cercetărei de aḍĭ, am onóre a insinua protestŭ în contra continuărei aceleia în următórele:

1. In causa scólelorŭ gr. cat. române din Satunou de susŭ și Tĕuții de susŭ, eu, ca presidele senatelorŭ scolarĭ și directorulŭ acelora, am purcesŭ conformŭ legilorŭ, în deplină înțelegere cu senatele scolarĭ, m'am mișcatŭ în acelŭ cercŭ de dreptŭ, care ni lŭ dau nonĕ, confesiunilorŭ, legile sancționate.

2. Pașii nostri făcuțĭ în acéstă direcțiune, din partea forurilorŭ nóstre supreme confesionale ca disposițiunĭ legale au fostŭ aprobate, așa încâtŭ acelea înaintea forurilorŭ administrative comitatense, numai ca obiecte esecutive potŭ figura, și nicĭ la unŭ casŭ nu potŭ fi obiecte de cercetare și polemisare.

3. D-lŭ pretore supremŭ trebue sĕ scie din scripta șușternută prin mine în 9 Maiu nr. 77, că în contra acestorŭ disposițiunĭ legale în Satunou de susŭ s'au făcutŭ agitațiunĭ în contra legilorŭ și în genere în contra desvoltărei crescerei poporale; și d-lŭ pretore în locŭ ca aceste agitațiunĭ ilegale în cadrulŭ oficiului sĕu sĕ le fia împedecatŭ, din negligință pĕcătósă a datŭ timpŭ și ocasiune, ca agitațiunea sĕ se estindă, și așa sĕ se facă actŭ ce invólvă pedépsă, actŭ în contra forului nostru supremŭ și a disposițiunilorŭ lui legale.

După aceste îmĭ țînŭ de datorință a insinua acestŭ protestŭ în contra continuărei cercetărei pornite în acéstă direcțiune, séu décă cercetarea pe lângă tóte acestea s'ar efectui, declarŭ că voiu fi silitŭ a cere procedura criminală și în contra d-lui pretore supremŭ, ca în contra unui funcționarŭ administrativŭ, ce abuséză cu puterea sa oficiósă și este complice în agitațiunea illegală.

Tĕuții de susŭ, 17 Augustŭ 1887.

6. La protestulŭ acesta d-lŭ pretore supremŭ mĭ a trimisŭ decisiunea alăturată aicĭ în originalŭ sub 7), în care négă fățișŭ că n'a ținutŭ investigațiune „nicĭ în causă bisericéscă nicĭ scolastică«; așa ar fi trebuitŭ sĕ fiă, dér precum evidentŭ se vede din declarațiunea alăturată aicĭ sub g), a ținutŭ d-lŭ pretore supremŭ investigare și încă în causă scolastică. Nu numai, ci și d-lŭ pretore supr. ține de îngreunătóre decisiunea, deși scóla—corĕspunḍĕtóre legilorŭ și disposițiunilorŭ mai înalte, în prețŭ de 1200 fl. cu prestațiunile de jugŭ și mână — nicĭ când nu este scumpă. Scóla de sub întrebare deja ar puté sĕ fiă ḍidită și acestŭ anŭ scolasticŭ l'așĭ fi pututŭ începe în aceea că materialulŭ fórte frumosŭ s'a adunatŭ; dér în acéstă activitate pacînică a nóstră, poporulŭ, conturbatŭ de notarŭ, nicĭ aceea nu scie, cine este déră adevĕratulŭ conducĕtorŭ alŭ lui în acéstă afacere.

Cu durere trebue sĕ vĕdŭ, că și pre lângă cea mai bună voință, am sĕ conducŭ pe scolarĭ și mai departe în o astfeliu de scólă, în care dintre 70—74 obligațĭ de a frecuenta scóla nicĭ 30 nu încapŭ cum s'ar cuveni, și în care acum 'i și plouă pe scolarĭ. Și pre lângă tóte aceste pretorele supremŭ în locŭ sĕ se nisuiască a da deplină valóre decisiunilorŭ înaltului guvernŭ episcopescŭ și senatelorŭ scolarĭ, micșorândŭ auctoritatea acestorŭ forurĭ, i-au îndrumatŭ pe cei câțĭ-va locuitorĭ de față — ca prin decisiune — că ei (Ungurii) au sĕ țină adunare și precum vorŭ decide ei, așa sĕ se edifice scóla. Așa déră este superflu senatulŭ scolasticŭ și nicĭ decisiunile forurilorŭ nóstre supreme n'au valóre!?

7. Că notarulŭ cercualŭ într'adevĕrŭ a tulburatŭ și agitatŭ este faptŭ, căcĭ acea scrisóre, care a compus'o în 10 Iuliu, a trimis'o judelui comunalŭ din Tĕuții de susŭ ca dênsulŭ sĕ corteșéscă pentru aceea subscrierĭ; acela, fidelŭ, șĭ-a împlinitŭ porunca, căcĭ în formă oficiósă învita la sine pe locuitorii gr. cat. din comună prin subjude, și pre cei de față 'i provoca ca acea scriptă trebue sĕ o subscrie, ḍicêndŭ că apoi n'a fi așa scólă cum voiesce popa și senatorii scolarĭ! Dintre cei de față unii au și subscris'o (respective au pusŭ degetulŭ pe cruce) fără sĕ aibă cunoscință deplină despre conținutulŭ aceleia, precum apriatŭ arată declarațiunea aicĭ sub h) alăturată.

Și notarulŭ este destulŭ de cutezătorŭ a afirma, că poporenii l'arŭ fi provocatŭ la concipiarea acelei scrisorĭ, deși din contră, dênsulŭ i-a provocatŭ sĕ o subscrie, ba — după cum se vede—în modŭ pĕcătosŭ i-a și sedusŭ. In fața unei hotărîrĭ a unui forŭ mai înaltŭ, datorŭ este notarulŭ ca oficialŭ administrativŭ a-i îndruma pe credincioșĭ la respectarea și ținerea aceleia, ér nu a-i împinge contra ei.

8. Câtŭ de fidelŭ a împlinitŭ judele comunalŭ îndrumarea primită, apriatŭ arată declarațiunea sub i) alăturată. N'a fostŭ destulŭ că a provocatŭ pe credincioșĭ sĕ subscrie scripta trimisă, ci pre poporenii mai consciențioșĭ în parte i a și amenințatŭ, ḍicêndŭ între altele: „voi vĕ temețĭ de preotŭ, voi pentru aceea nu voițĭ a subscrie acéstă scriptă, pentru-că v'a alesŭ de curatorĭ, ce?—Voi nu voițĭ binele poporului?“ etc.

9. Eu, ca preside alŭ senatului scolarŭ, în scripta de sub nr. 77 numai agitarea poporenilorŭ din Satunou de susŭ o făcui cunoscută d-lui pretore, și nicĭ printr'unŭ cuvêntŭ n'am amintitŭ Tĕuții de susŭ. Pre lângă tóte aceste d. notarŭ a aflatŭ de bine a seduce și pe poporenii de aicĭ; apoi acésta nu este óre agitare? După conceptulŭ meu, și credŭ că și alŭ altora, este agitare, căcĭ a agitatŭ și iritatŭ poporulŭ în contra unei afacerĭ maiestóse.

Arŭ trebui sĕ scie d. notarŭ ca oficialŭ, că cultivarea poporului și cultura civilorŭ este basa înflorirei patriei. A vorbitŭ însĕ în contra unei afacerĭ în care nu este în curatŭ nicĭ cu planulŭ, nicĭ cu repartiția. Ar trebui sĕ scie mai departe, că în acéstă privință mai înainte de tóte trebue sĕ ținemŭ în sémă ordinațiunile și legile instrucțiunei, precum și acele îndrumărĭ ministeriale, carĭ se referescŭ la edificarea scólelorŭ poporale. Așa eu și senatele scolarĭ, precum și forurile nóstre scolastice mai înalte numai cu respectarea deplină a acestorŭ legĭ și îndrumărĭ voimŭ a edifica, și nu dorimŭ, mai puținŭ voimŭ, a seduce poporulŭ ca sĕ-șĭ jertféscă sudórea cruntă în óre-carĭ ḍidirĭ nefolositóre. Și pe lângă tóte aceste notarulŭ numitŭ e destulŭ de îndrăsnețŭ a afirma, că poporenii din neîncredere față de persóna mea n'ar voi a edifica scólele. Poporulŭ e bunŭ, însĕ cine ilŭ seduce prin asemenea subscrierĭ, acela într'adevĕrŭ este demnŭ de pedépsă, éră nu de o absolvare simplă.

După aceste rogŭ pe onoratulŭ oficiu vice-spanalŭ

sĕ iée în consideraţiune acéstă apelaţiune şi pe tulburătorulŭ, care, părăsindu-şĭ cerculŭ sĕu de activitate şi decisiunile legale ale altorŭ oficii le desconsideră, ba încă este destulŭ de fără obrazŭ acele decisiunĭ a le numi ilegale, sĕ-lŭ pedepséscă, éră pe mine sĕ mĕ absolveze de sub pedépsa de 4 fl.

In fine mĕ rogŭ ca sĕ-lŭ îndrumaţĭ la respectarea legilorŭ sancţionate pentru instrucţiune, şi dispuseţiunile acelora sĕ le facă cunoscute poporenilorŭ, căcĭ nu pentru aceea sĕ susţine din sudórea poporului, ca pre acela sĕ-lŭ împedece dela progresulŭ culturalŭ.

Mai departe mĕ rogŭ a îndruma oficiile nóstre administraţionale, ca în afacerile şi hotăririle nóstre legale sĕ ne fiă spre ajutorŭ, şi decisiunile forurilorŭ nóstre supreme bisericescĭ sĕ le ţină în deplinŭ respectŭ, şi în fine, ca în lucrulŭ începutŭ de noi sé ne fiă spre ajutorŭ şi sé nu ne împedece.

Têuţii de susŭ, 12 Septemvre st. n 1887.

Iónŭ Costinŭ, m. p.
preotŭ gr.-cat., ca preşedintele senatelorŭ şcolarĭ.

Apoi sĕ mai ḑică cineva, că aceştĭ diregĕtorĭ plătiţĭ din crunta sudóre a poporului arŭ fi rĕi patrioţĭ! Noi, Românii, carĭ ne interesămŭ de causa deşteptărei şi progresărei naţiunei nóstre, când în acéstă cale întâlnimŭ greutăţĭ şi ne luptămŭ cu demnitate, adversarii acéstă luptă o numescŭ nepatriotică, ba suntemŭ timbraţĭ chiarŭ de agitatorĭ. Ér' cei ce sub masca patriotismului ne împedecă şi ne punŭ felŭ de felŭ de greutăţĭ în calea progresărei nóstre culturale, aceia se ḑicŭ că suntŭ bunĭ patrioţĭ. Precum se vede aḑĭ totŭ insulŭ, care póte face numai greutăţĭ şi póte în ceva modŭ, fiă orĭ câtŭ de illegalŭ, a împedeca nisuinţa nóstră culturală, acela nu numai e susţinutŭ, ci chiarŭ părtinitŭ, ba încă i-se értă şi pĕcatele ce le are faţă cu oficiulŭ sĕu: împedecându-ne pe noi face »meritŭ«.

Românulŭ doresce şi voesce, ca sĕ facă şcólă în care sĕ-şĭ créscă fii sĕi, pe aceia sĕ-i deştepte şi lumineze, că aşa sĕ pótă fi din ei ostaşĭ bravĭ, civĭ cu deplină cunoscinţă despre datorinţele faţă de patriă şi faţă de sine. Acela, care doresce aceste, sĕ ḑice a fi rĕu patriotŭ, ér care doresce în adinsŭ ca Românulŭ sĕ rătăcéscă în órba nesciinţă, acela se pare că aduce jertfa pentru patriă, căcĭ i-se ḑice: jó roman hazafi". Totŭ asemenea şi acela, care sémĕnă discordiă şi neînţelegere între fraţii de unŭ sânge, şi dênsulŭ are meritŭ la titlulŭ de patriotŭ.

Ce ironiă a sorţei! Biata patriă pe ce mânĭ a ajunsŭ, care voiesce cu orĭ-ce preţŭ a o desbrăca de frumseţa ei, adecă de cultura popórelorŭ, care lucră contra legilorŭ ce ţintescŭ la progresulŭ patriei, acela se numesce patriotŭ.

Apoi vĕḑêndŭ aceste cu dreptŭ cuvêntŭ ne putemŭ întreba: până când Dómne anii blăstămului?

I. Costinŭ, *preotŭ gr. cat.*

In memoria lui Iacobŭ Mureşianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei« a mai primitŭ următórele telegrame şi scrisorĭ de condolenţă:

Uifalĕu săsescŭ, 10 (22) Octomvre.

Primiţĭ vĕ rogŭ şi din parte'mĭ espresiunea durerei celei mai adêncĭ sêmţite pentru decedarea scumpului D-vóstrĕ părinte, care a fostŭ unŭ adevĕratŭ apostolŭ alŭ emancipării şi redeşteptării sĕrmanului nostru poporŭ românŭ.

Iosifŭ Filipanu, preotŭ.

Sântejude, 8 (20) Octomvre a. c.

Primiţĭ vĕ rogămŭ deşi mai târḑiu condolenţa nóstră, a tuturorŭ Românilorŭ de aicĭ şi în deosebĭ a corpului învĕţătorescŭ din tractulŭ Secului, pentru pierderea prea iubitului D-vóstre părinte, veteranulŭ ḑiaristicei române, care în timpurĭ grele şi de marĭ suferinţe pentru naţiunea română s'a luptatŭ cu bărbăţiă spre a apĕra sânta causă a românismului. Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria eternă şi neuitată! Dumneḑeu sĕ Vĕ ajute ca steagulŭ, ce l'a purtatŭ cu demnitate atâta timpŭ părintele D-vóstre, sĕ-lŭ puteţĭ duce la isbêndă!

Ioachimŭ Poppŭ, posesorŭ. **Petru Grama**, docente poporalŭ.

Bugetulŭ ungarŭ pe anulŭ 1888.

Proiectulŭ de bugetŭ pe anulŭ 1888 presentatŭ de ministrulŭ ungurescŭ Tisza presintă următórele cifre:

Cheltuelĭ ordinarie 321,072.608 fl., cu 575.467 fl mai multŭ ca în anulŭ 1887.

Cheltuelĭ transitorie 2,257.426 fl., cu 167.8'7 fl. mai puţinŭ ca în anulŭ 1887.

Investiţiunĭ 13,771.079 fl., cu 3,971.601 fl, mai puţinŭ ca în anulŭ 1887.

Cheltuelĭ comune estra-ordinare 7,925.995, cu 3.775.078 fl mai multŭ ca în anulŭ 1887.

Totalulŭ cheltuelilorŭ 345,037.108 fl., cu 211.137 mai multŭ ca în anulŭ 1887.

Veniturĭ ordinare 319,899.999 fl., cu 3,710.967 fl. mai multŭ ca în anulŭ 1887.

Veniturĭ transitorie 6,741.988 fl., cu 129.843 fl. mai multŭ ca în 1887.

Totalulŭ veniturilorŭ 326,641,987 fl., cu 3,840.810 fl. mai multŭ ca în 1887.

Deficitulŭ pe anulŭ 1888 este decĭ *18,395,121 fl.*, cu 3,629, 673 fl. mai micŭ ca în anulŭ 1887.

Sĕ nu crédă însĕ contribuabilii că acesta ar fi unŭ bugetŭ corectŭ. In toţĭ anii s'a arătatŭ câte unŭ deficitŭ micŭ, în comparaţiă cu adevĕratulŭ deficitŭ, care a fostŭ de câte 3 orĭ mai mare. Astfelŭ şi deficitulŭ pe anulŭ 1887 nu este de 22 milióne, cum arată proiectulŭ de bugetŭ, ci în realitate e de vr'o 50 de milióne. De asemenea veniturile în toţĭ anii au fostŭ umflate, ér cheltuelile scăḑute, pe când în realitate cheltuelile trecŭ totdéuna peste preliminarŭ, ér veniturile niciodată nu a jungŭ, dér nicĭ nu s'apropie măcar de cifra preliminată.

De altmintrelea guvernulŭ ungurescŭ a îngrjitŭ ca sĕ-şĭ mai sporéscă veniturile, urcându darea pe carne, pe zachărŭ, pe vinŭ şi pe bere, adecă sporindŭ dările indirecte.

De ce n'a îngrijitŭ însĕ guvernulŭ ungurescŭ, ca şi veniturile poporaţiunei sĕ se sporéscă, décă e vorba ca sĕ plătéscă érăşĭ mai multă dare? Dér puţinŭ îi dóre capulŭ pe cei de'a putere de bună-starea şi de bunulŭ traiu alŭ poporaţiunei! Banĭ sĕ iésă! Asta-i totŭ ce-i trebue guvernului ungurescŭ!

SCIRILE ḐILEI.

Abia Duminecа trecută în 11 l. c. s'a ţinutŭ în sala cea mare a *liceului nostru din locŭ serbarea sf. Sofii*, patróna acestui institutŭ, neputêndu-se serba mai curêndŭ, din causa reparaturilorŭ începute la Biserica sf. Nicolae. După serviciulŭ divinŭ, la care asistară şcolarii dela acelŭ institutŭ împreună cu corpulŭ didacticŭ, se făcù în susnumita biserică unŭ parastasŭ pentru amintirea fundatorilorŭ şi sprijinitorilorŭ şcólelorŭ nóstre, ér după aceea, ca de obiceiu, şcolarii cu totŭ poporulŭ se reîntórseră în sala liceului unde se făcù »sfinţirea apei". Aci ţinù tênĕrulŭ profesorŭ Arseniu Vlaicu o vorbire fórte instructivă, despre „industriă şi însemnătatea ei" cu deosebită privire la poporulŭ românŭ. A arătatŭ avantagiele industriei, care ridică şi bună-starea şi vaḑa popórelorŭ, a îndemnatŭ poporulŭ nostru sĕ-şĭ mai dea copii sĕ îmbrăţişeze şi diferiţĭ ramĭ ai industriei ér nu numai pentru plugŭ şi pentru a servi sĕ-i créscă, orĭ numai pentru a fi „domnĭ«. Orĭ-cine scie rĕulŭ ce resultă din faptulŭ că plugarulŭ îşĭ face toţĭ copii plugarĭ, îmbucătăţindu-şĭ şi palma de pămêntŭ ce o are; tot aşa de rĕu e a cresce toţĭ copii pentru a fi numai slugĭ altora, şi érăşĭ rĕu e a face pe toţĭ copii numai »domnĭ". Aḑĭ nu se mai face trébă numai cu plugăria şi cu „domnia«, cu sărăcia apoi nicĭ vorbă sĕ facemŭ vr'o ispravă. De aceea poporulŭ nostru sĕ-şĭ créscă parte din copii pentru industriă şi meserii, căcĭ meseria e plugŭ de aur, şi, precum a încheiatŭ d. Vlaicu, industria face nu numai pe omŭ, ci şi pe poporŭ avutŭ şi respectatŭ. Amŭ dori ca vorbirea d lui Vlaicu sĕ fi căḑutŭ pe pămêntŭ bunŭ.

—x—

Primirea monarchului în Cluşiu costă pe oraşŭ 25,000 fl., carĭ au fostŭ luaţĭ dela filiala băncii naţionale şi carĭ i se vorŭ plăti îndĕrĕtŭ în 10 rate anuale.

—x—

Intre guvernulŭ *ungurescŭ* şi între celŭ *austriacŭ* esistă de multŭ *neînţelegerĭ* din causa *graniţei ardelene dinspre Bucovina.* Se scie că despre fişpanulŭ Banffy se ḑicea că e urmăritŭ de autorităţile austriace, pentru că însoţitŭ de unŭ despărţĕmêntŭ de gendarmĭ arestase nisce gendarmĭ austriacĭ pe teritoriulŭ din cértă şi ameninţase cu arestare şi pe comisiunea austriacă însărcinată cu cercetarea lucrului. De atuncĭ nu s'au mai întêmplatŭ conflicte, dér o comisiune mixtă austro-ungară a lucratŭ pentru regularea graniţei şi 'şĭ a terminatŭ lucrările la 30 Septemvre, ér la 1 Octomvre s'au subscrisŭ protocólele, afacerea fiindŭ decĭ regulată.

—x—

Desbătêndu-se în delegaţiunĭ, care suntŭ întrunite în Viena, asupra *dotaţiunei preoţimei gr. or.*, Voinovicĭ îşĭ esprimà dorinţa de a se da preoţimei o dotaţiune mai mare decâtŭ cea destinată în proiectŭ şi cerù ca aceste ameliorărĭ sĕ între în vigóre chiar la 1 Ianuarie 1888. Ministrulŭ instrucţiunei Gautsch declară că guvernulŭ n'are nimicŭ de obiectatŭ contra acestei dorinţe şi propunerĭ, décă camera vrea sĕ priméscă cererile umane ale antevorbitorului. Legea s'a şi primitŭ cu propunerea lui Voinovicĭ.

—x—

In *Alba-Iulia* bântue cumplitŭ difterita. Chiarŭ şi ómenĭ marĭ cadŭ jertfă acestei urîte bóle. Pentru împedecarea lăţirei bólei s'au luatŭ următórele mĕsurĭ: închiderea şcólelorŭ gr. or. şi gr. cat. pentru 10—14 ḑile, tabla négră la casa unde e bolnavŭ, îmormêntarea mortului sub asistenţă militară şi oprirea altorŭ persóne de a asista la îmormêntare. Classa mai sĕracă capĕtă gratìs medicamente şi mijlóce de desinfectare.

—x—

«Wiener-Zeitung« publică următórele: Se reamintesce că *schimbarea notelorŭ de statŭ de câte 5 fl. cu datulŭ „7 Iulie 1886"*, numai până la 31 Decemvre 1887 se mai póte obţiné printr'o formală petiţiune timbrată, ce are sĕ se adreseze ministerului imperialŭ de finanţe în Viena. După acéstă dată nu se mai schimbă.

— x —

După arătările oficiale, până la finele anului 1885 s'a constatatŭ *filoxera* în 396 comune, la finele anului 1886 deja în 582 comune. Crescerea e de 47 procente. Cu totulŭ suntŭ bântuite de filoxeră 86,000 jugĕre; dintre acestea trei părţĭ suntŭ cu totulŭ nimicite şi se întrebuinţéză spre alte scopurĭ economice.

—x—

FOILETONŬ.

O NÓPTE TERIBILĂ.

de Maurice Reynold, traducere de Ioanŭ E. Prodanŭ.

V.

(Urmare.)

— Oh, nu tóte odăile suntŭ ale lui, domnule! Uşa de după scărĭ e dela odaia d-nei marchise, carea dela mórtea ei încă n'a fostŭ de locŭ deschisă; apoi urméză aceea a d-şórei Ioana şi douĕ odăi suntŭ neocupate; în sfârşitŭ e apoi acésta; celelalte suntŭ reservate dómnei de Brissac, şi invitaţilorŭ carĭ se aşteptă la prânḑŭ.

Mobiliatura odăii lui René era într'o stare totŭ atâtŭ de stricată ca şi zidurile castelului; ea consta din douĕ scaune, avêndŭ fiecare câte unŭ piciorŭ stricatŭ, dintr'unŭ patŭ cu covóre vechĭ putrede, lavoarulŭ (spălătorulŭ, lighianulŭ) era invechitŭ, ulciorulŭ încă era fără tórtă.

Junele devenia din ce în ce mai convinsŭ despre adevĕrulŭ ce i se spusese relativŭ la ruinarea marchisului.... Cu atâtŭ mai bine, marchisulŭ va fi bunŭ bucurosŭ a-i da de soţiă pe Ioana.....

Elŭ scobori repede scările, şi intrà în sala de mâncare. Unŭ focŭ mare ardea în cuptorulŭ monumentalŭ; eşise fumŭ şi se deschisese o feréstră ca sĕ se ducă. Giurŭ împregiurulŭ acestei părţĭ a castelului domnea o terasă; în acésta rĕspundeau ferestrele dela salonŭ şi sala de măncare. Junele începù a umbla în susŭ şi în josŭ pe acéstă terasă, de unde i se deschidea unŭ aspectŭ peste grădinile şi ţinuturile dimprejurŭ.

Elŭ creḑù că aude unŭ sunetŭ de voce ce venea dinăuntru, şi apropiindu-se de o feréstră ce era deschisă, observà că acésta era chiarŭ dela salonŭ.

— Niciodată! ḑise cu vehemenţă o voce care o recunoscù imediatŭ; era Ioana, care vorbia.

— Incă odată, décă refusĭ d'a mĕ avea de bărbatŭ..., ḑise unŭ omŭ cu unŭ tonŭ ameninţătorŭ, care încetà îndată ce vĕḑù pe René ivindu-se.

René se grăbì ca sĕ între în salonŭ, adresându se Ioanei cu cuvinte obicĭnuite.

Celŭ care vorbea astfelŭ cu ea era doctorulŭ.

Totŭ ce se spusese d-lui Magnien, relativŭ la ambiţiunea, la machinaţiunile acestui omŭ, era aşadéră adevĕratŭ.

Sêrmana Ioana! ea refusa cu destulă energiă d'a se mărita după acestŭ intrigantŭ....

Câtŭ de fericitŭ ar fi René, décă ar puté-o scăpa de trista viéţă ce-o duce şi când şĭ ar face-o de soţiă. Suriḑêndu-i noroculŭ elŭ o va face fericită.

Junele sciuse a se preface cu totulŭ nepăsătorŭ, şi doctorulŭ, încredinţatŭ pe deplinŭ, că nu l'a auḑitŭ nimenea, avea înfăţişarea obicĭnuită.

Ce privea pe Ioana, ea era palidă şi încă totŭ încruntată.

Bĕtrânulŭ Fonteilles, marchisulŭ şi Maria intrară unulŭ după altulŭ.

Faţa d-lui de Werrières se însenină, când ḑări pe Hubert.

— Cum sĕ póte una ca asta, doctore, d-ta aici?

Deşi am sositŭ de erĭ séră în Charleville, d-le marchisŭ, totuşĭ mĕ aflu în castelŭ abia de câteva minute.

Fórte puţinŭ timpŭ petrecură la dejunŭ, de altmintrelea rĕu servitŭ şi simplu; şi timpulŭ fiindŭ fórte înaintatŭ pentru ca sĕ mérgă în pădure, s'a hotăritŭ ca pentru aceea ḑi sĕ ésă la vênătóre de fasanĭ în parcŭ.

Tinerele luară puscĭ micuţe încrustate, asemenea se înarmară şi vênătorii şi cu toţii împreună se duseră într'una din aleele imensului parcŭ.

Bĕtrânulŭ Fonteilles aşeḑă puşcaşii (pe o singură liniă, fiecare lângă câte unŭ arborŭ) sfătuindu i ca sĕ impuşce numai ceea ce le va eşi în cale.

Deşi era la începutulŭ lui Noemvre, pe arborĭ se aflau încă câte-va frunḑe, astfelŭ că se auḑiau, însĕ nu se vedeau bine, graurii, carĭ prin strigătele lorŭ şi ciocănitulŭ ciocului lorŭ alungau gadinile.

Agio vamalŭ pe luna Noemvre s'a stabilitŭ cu $24^{1}/_{2}$ procente.

—x—

Bisericei calvine i se împuţinéză credincioşii. *Baptiştii* îşĭ sporescŭ numĕrulŭ mai alesŭ dintre calvinĭ, de aci mare supĕrare pe ministrulŭ Trefort, care deunădile a datŭ o ordonanţă contra baptiştilorŭ şi acum are de lucru cu baptiştii din Kis-Sz.-Miklos, unde secta are unŭ numĕrŭ considerabilŭ de aderenţĭ. Aceştia fiindŭ constrînşĭ la plata tacselorŭ bisericescĭ de cătră biserica calvină, declară că nu vréu sĕ sciu de calvinismŭ şi au şi adresatŭ în acestŭ sensŭ ministrului Trefort o petiţiă. Ministrulŭ a respins'o, baptiştii au petiţionatŭ la ministrulŭ de interne, acesta a trimesŭ petiţia érăşĭ la colegulŭ sĕu dela culte, dela care calvinii aştéptă sĕ o respingă din nou.

—x—

„Pester Lloyd« publică o telegramă din *Braşovŭ*, în care se dice că Duminecă la adunarea generală a *kulturegyletiştilorŭ din locŭ* »era sala sfatului plină de celŭ mai inteligentŭ publicŭ alŭ oraşului«. — Trebue că a risŭ Ţâncălău de s'a prăpăditŭ, aşa de bócănă a croit'o în telegramă. Audĭ colo, vr'o $30^{1}/_{2}$ de kulturegyletiştĭ, cei mai mulţĭ Ungurĭ de ai lui Israilŭ şi de ai lui Avram, sĕ fiă în stare a umplé o sală în care încapŭ sute, plus că suntŭ »celŭ mai inteligentŭ publicŭ" alŭ oraşului! Ei, apoi sĕ mai dică cineva că nu suntŭ »nĕsdravenĭ« ca'n poveste! Dér vorbă sĕ fiă, măi Rumânico, banchetulŭ de séra a fostŭ ce a fostŭ.

—x—

Trenulŭ, care mergea la 18 Octomvre n. dela Deşiu la Bistriţa, *trecù între staţiunile Bistriţa şi Sereţelŭ* peste doi cai, carĭ fură ruptĭ în bucăţĭ. Vagonulŭ de lângă maşină deralià. Altă nenorocire nu s'a întêmplatŭ.

—x—

La 13 Octomvre n. s'a descărcatŭ peste *Reşiţa montană o furtună violentă* cu fulgere şi tunete îngrozitóre. De două orĭ a trăsnitŭ, pricinuindŭ pagube marĭ bisericei gr. or., căreia i-a sfărîmatŭ pragulŭ uşei şi i-a făcutŭ brazde şi găurĭ marĭ în şése locurĭ ale didului din afară, ér înăuntru, unde trăsnetulŭ a intratŭ pe ferésră, a stricatŭ mai multe obiecte.

—x—

Defraudările comise la oficiulŭ orfanalŭ din *Raab* şi despre care amŭ amintitŭ la timpulŭ sĕu, se urcă peste 37.000 fl. Defraudatorii principalĭ suntŭ Ludvig Zantho cu peste 20,000 fl., Iosef Braun cu peste 11,000 fl. şi Franz Horvath cu peste 5000 fl.

—x—

Crucile cu trei braţe folosite din vechime în *biserica gr. cat.* au fostŭ timbrate din diferite părţĭ în timpulŭ din urmă ca simbolŭ alŭ schismei şi alipirei la biserica ortodoxă rusă. In urma acésta s'a cerutŭ hotărîrea Curiei, care s'a şi datŭ în defavorulŭ crucei cu trei braţe. Amĕsuratŭ unei ordinaţiunĭ a Metropolitului Sembratowicz a publicatŭ acum de curêndŭ, precum se raportéză din Lemberg, Episcopulŭ ruténŭ din Przemysl Stupnicki o scrisóre pastorală, în care se face cunoscută decisiunea, aprobată de Papa, luată însĕ de *congregatio pro negotiis* ritus orientalis şi se interdice strictŭ aşedarea de aci înainte a crucei cu trei braţe în locurĭ publice. Episcopulŭ ameninţă pe preoţii gr. cat. cu pedepse simţitóre pentru casulŭ când s'ar lucra contra disposiţiunei Papei, alŭ cărei scopŭ a-lŭ critica e espresŭ interdisŭ atâtŭ preoţilorŭ câtŭ şi laicilorŭ.

—x—

Direcţiunea din Cluşiu a domenielorŭ statului se va desfiinţa cu diua de 1 Ianuarie 1888 şi afacerile ei se vorŭ încredinţa direcţiunei forestiere din Cluşiu. Acéstă mĕsură de economiă e motivată cu aceea, că direcţiunea domenielorŭ avea sĕ administreze numai domenie şi regalie mai micĭ, ceea ce uşorŭ póte administra şi direcţiunea forestieră.

—x—

Femeia Emilia *Popovicĭ* din Eşelniţa, în Banatŭ, a născutŭ *trei copii gemenĭ* unulŭ după altulŭ. Muma şi copii suntŭ sănĕtoşĭ şi în stare normală, scrie „Fóia Diecesană".

—x—

Generalulŭ francesŭ *Caffarel,* care a comisŭ înşelătorii cu decoraţiunile şi despre arestarea căruia la timpulŭ sĕu ni se telegrafiase, fù ştersŭ din listele armatei, dér în consideraţia servicielorŭ sale făcute în campaniă, i s'a decretatŭ o pensiune anuală de 8000 francĭ.

—x—

Acum câte-va dile, scrisorile şi pachetele oficiului postalŭ *Kolos-Nema* espedate la *Gőnyő,* au cădutŭ tóte în apă la trecerea Dunărei, din nebăgarea de sémă a curierului postalŭ. Până acum nimicŭ nu s'a scosŭ din espediţiă.

Raportŭ poliţienescŭ. — Fiica dilerului de aci Neculae Vlăscianu e bănuită că, în absenţa vecinei ei Paraschiva D. Furnică, care îi încredinţase cheia dela pórtă şi dela odaiă, a furatŭ dintr'o ladă închisă suma de 290 fl. în bancnote. Deşi hóţa négă faptulŭ, a trebuitŭ sĕ fiă considerată ca dovedita fapta şi ea predată judecătoriei competente, fiindŭ că tatălŭ ei a cumpĕratŭ dela unŭ schimbătorŭ de banĭ din locŭ 17 galbenĭ şi la têrgŭ a făcutŭ marĭ cumpĕrărĭ.

Cunoscuţii pungaşĭ Varga György, Boldiszan Mari şi Tretas Virag au furatŭ la 21 l. c. locuitorului din Szarasajta, Incze Andras, din carŭ 11 metri de materiă sură de lână şi voiră sĕ o vêndă unui birtaşŭ din Braşovu vechiu. Surprinşĭ de o patrulă de gendarmĭ, fură arestaţĭ şi predaţĭ judecătoriei.

Văcarulŭ ciurdei de vacĭ din Dêrste fù atacatŭ alaltaerĭ de taurŭ, pe care voia sĕ-lŭ mâne în fabrica de spirtŭ de acolo, şi trebuì sĕ fiă dusŭ în spitalulŭ civilŭ, fiindŭ greu rănitŭ.

Calfa de brutarŭ de aci Iosifŭ Papp provocà alaltăséră în stare de beţiă unŭ scandalŭ pe stradă, se opuse patrulei, aşa că trebuì sĕ fiă dusŭ în arestŭ, ca sĕ i se potoléscă sângele.

Inaintea spitalului civilŭ s'a găsitŭ o pungă cu banĭ în ea.

Alaltaerĭ nópte a fostŭ prinsŭ în Uliţa lungă din Braşovu-vechiu unŭ calŭ. Proprietarulŭ sĕ se anunţe la poliţiă.

Ca complectarŭ a scirei poliţienescĭ despre aurulŭ cumpĕratŭ de'a doi ţĕranĭ şi spre a se evita orîce neînţelegere, se comunică că cei doi schimbătorĭ de banĭ se numescŭ C. Voicu şi I. Neguşŭ.

Furnisare pentru armata c. r. Camera comercială şi industrială din Braşovŭ aduce la cunoscinţă cercurilorŭ interesate, că ministerulŭ c. r. de rĕsboiu a publicatŭ concursŭ cu oferte pe diua de 1 Decemvre pentru furnisarea obiectelorŭ necesare ce se ţinŭ de îmbrăcămintea şi de echipamentulŭ soldatului.

Aceia, carĭ se intereséză pentru acéstă furnisare potŭ vedé publicaţiunea, însemnarea obiectelorŭ de furnisatŭ şi proiectulŭ de contractŭ în cancelaria numitei camere de comerţŭ şi industriă.

Mulţămită publică. Ilustritatea sa d-lŭ baronŭ Milos Baics de Varadia, deputatulŭ dietalŭ din cerculŭ Moraviţei (Banatŭ) s'a înduratŭ a dona înainte de acésta cu câţĭ-va anĭ pe séma fondului bisericei gr. cat. de aicĭ o sumă de 200 fl. v. a.; ér Ilustra Dómna Ioana Baics, vĕduva fericitului frate alŭ Ilustrităţii Sale, 100 fl. v. a. Totŭ Ilustritatea Sa d-lŭ baronŭ Milos Baics s'a înduratŭ acum nu de multŭ a mări fondulŭ susŭ numitei bisericĭ donândŭ o sumă de 1000 fl. în aurŭ. Decĭ dreptŭ spre imitare şi dorindŭ a persolvi tributulŭ recunoscinţei faţă de Ilustritatea Sa şi de Ilustra dómnă, nu putemŭ întrelăsa, ca atarĭ fapte nobile îndeplinite chiar în ajunulŭ edificândei nóstre bisericĭ de aicĭ, a nu le face cunoscute şi m. o. publicŭ, rugândŭ pe atotŭ bunulŭ Dumnedeu ca aceste fapte nobile sĕ se recompenseze din abundanţă, ér nouĕ la începerea edificărei sĕ ne servéscă spre încuragiare.

Varadia, în 17 Octomvre 1887.

Senatulŭ bisericescŭ.

Mulţămită publică. Subnotaţii în numele comisiunei bisericescĭ gr. or. rom. din *Varadia* aducemŭ prin acéstă profundă mulţămită Ilus. Sale D-lui Baronŭ Miloşiu Baich de Varadia pentru darulŭ celŭ nobilŭ şi măreţŭ şi anume: pentru suma de 1000 fl., dicemŭ una miiă de florinĭ v. a., ce a bine-voitŭ a dona pe séma şi în favorulŭ fondului s. nóstre bisericĭ gr. or. române din locŭ.

Tronulŭ divinŭ sĕ-i lungească firulŭ vieţii atâtŭ Ilus. Sale d-lui baronŭ, câtŭ şi unicului sĕu fiiu d-lui Michailŭ, carele îi şi este unica sa mângăiere.

Ér ca de încoronare presentei nóstre mulţămite: Biserica gr. or. cu fii sĕi îi strigă nobilului generosŭ: „Sĕ trăiască ilustrulŭ domnŭ donatorŭ şi ilustra sa familiă la mulţĭ anĭ!!« Dea Domnulŭ Dumnedeu ca acéstă sumă donată din inimă curată şi simţŭ nobilŭ sĕ înmulţéscă micuţa avere a strămóşei nóstre s. bisericĭ scăpătate din causa timpurilorŭ şi a altorŭ împregiurărĭ vitrege!

Varadia, în 6 (18 Octomvre 1887.

Paulŭ Mioch, preotŭ gr. or. rom. *Georgiu Tiunea,* învĕţătorŭ gr. or. rom.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 25 Octomvre. — Convenţiunea privitóre la neutralisarea canalului de Suez a fostŭ subscrisă după amédĭ.

PARISŬ, 25 Octomvre. — Economiile totale ale bugetului ministerului de rĕsboiu suntŭ de 28 milióne. Ministru-preşedinte Rouvier va presenta mâne camerei unŭ proiectŭ de lege asupra convertirei rentei de $4^{1}/_{2}$ procente. Comisiunea bugetară a hotărîtŭ sĕ ştérgă cu totulŭ fondurile secrete.

DIVERSE.

O tristă reminiscenţă. — Din Pojunŭ se raportéză, că înlăturându-se de pe piéţa teatrului unŭ candelabru de gazŭ, ce de anĭ era aşedatŭ acolo, s'a descoperitŭ cu acéstă ocasiune, că candelabrulŭ acela, de care în anulŭ 1848 a fostŭ spêndŭratŭ în Viena generalulŭ Latour de cătră o cétă fanatică de poporŭ. Acestŭ fatalŭ candelabru de tuciu a fostŭ vêndutŭ în 1849 de comuna Viena comunei Pojunŭ şi-lŭ şi aşedà acésta înaintea teatrului. Unŭ obiectŭ, care a pricinuitŭ scârbă de disgustŭ Vienei, a găsitŭ locŭ de onóre în Pojunŭ!

Necrologŭ. — Maria Şuluţŭ născ. Turcu, ca soţiă, Dionisiu St. Şuluţŭ şi Iosifŭ St. Şuluţŭ, judĭ de tribunalŭ în pensiune, ca fraţĭ, în numele lorŭ şi al rudenielorŭ de ambe părţĭ, cu inima întristată anunţă, cumcă neuitatulŭ soţŭ, şi resp. frate: **Ioanŭ St. Şuluţŭ de Cărpinişiu** oficialŭ la trib. reg în Cluşiu, după unŭ morbŭ îndelungatŭ, în etate de 52 anĭ, în 22 l. c. a încetatŭ a vieţui. Inmormêntarea după ritulŭ gr. c. s'a întêmplatŭ în 24 l. c.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Posiţia cea mai apropiată de arborulŭ unde se ţinea Ioana la pândă căduse lui René. Trebue mărturisitŭ, elŭ nu-şĭ făcea multă bătaiă de capŭ cu fasanii carĭ sburau pe lângă elŭ cu unŭ sgomotŭ greu de aripĭ. Adese-orĭ uita d'a sta într'ajutorŭ când i se striga:

— Ţine-te, d-le Magnien!

Elŭ se cugeta la fragmentulŭ dialogului ce lŭ audise în salonŭ.

Sgomotulŭ ce se lăţise în privinţa înfluinţei ce doctorulŭ şi-a câştigat-o asupra marchisului, era aşa dér basatŭ? Şi acestŭ intrigantŭ conta óre ca mai încolo sĕ ia de soţiă pe acéstă fată încântătóre, pe care René o adora?

Totŭ reflectândŭ la aceste, îşĭ dise că nu ar mai avea răbdare sĕ aştepte încă lungŭ timpŭ; cu ocasiunea cea mai procsimă îi va dechiara Ioanei iubirea sa pentru dênsa.

.... Ea din parte-i se părea a fi distrasă. Culcase la pămêntŭ unŭ fasanŭ şi apoi îşĭ aşedase puşculiţa sprijinind'o d'unŭ arbore. Privirea-i avea o aparinţă stranią; faţa-i era însufleţită, gura îĭ suridea....

De sigurŭ că nu se cugeta la scena întreruptă de René.

»Cugetă-se ea óre la mine? se întrebà René. Privesce-mĕ ea óre de eliberatorulŭ ei? Ghicesce ea óre că eu voiescŭ a o scăpa de acestŭ tristŭ locŭ, de viéţa posomorită ce o are lângă acestŭ tată, a cărui raţiune s'a stinsŭ?«

Pe la patru óre începuse a se însera şi era cu neputinţă a continua vênatulŭ. Se numĕrară animalele vênate, erau ca la 40 bucăţĭ pe masă, dintre carĭ cele mai multe le împuşcase bĕtrânulŭ Fonteilles. Lucrulŭ fiindŭ isprăvitŭ, aveau sĕ reîntórcă la castelŭ; de astădată lui René i succese a se apropia érăşĭ de Ioana, care şĭ predase puşca unuia dintre gardiştĭ, şi mergea încetinelŭ, puţintelŭ înaintea celorlalţĭ.

René îi oferì braţulŭ; ea se rădimà de elŭ, şi-şĭ continuà mersulŭ, fără a se uita la tinĕrŭ.

— Domnişóră Ioana, dise elŭ, am sĕ-ţĭ spunŭ multe lucrurĭ.

— Ah!.... suntŭ interesante aceste lucrurì?

— Pentru mine suntŭ de interesulŭ celŭ mai vitalŭ. Pentru d-ta ... acésta e chiar ceea-ce nu sciu încă.

— Ei bine, sĕ vedemŭ, dise ea cu unŭ tonŭ destulŭ de indiferentŭ.

— Mai întêiu, d-şóră, am sĕ-ţĭ spunŭ, că posiţia mea s'a schimbatŭ totalminte, de când avui fericirea a te vedé în Spa.....

— Şi acéstă schimbare este ea favorabilă?

— Fórte favorabilă, fiindcă ea mĕ scutesce pe viitorŭ de orĭ-ce nelinişte, şi de presinte mĕ lasă sĕ fiu fericitŭ

— Nu te înţelegŭ bine, dise Ioana, întorcêndu-şĭ drăgălaşa privire spre René.

— Ei bine, am ereditŭ o avere considerabilă, din graţia căreia mĕ potŭ acum căsĕtorì, luându-mĭ de femeă p'aceea care o iubescŭ, décă şi ea mĕ.....

— Se dice, — observà Ioana cu vocea cam tremurândă, — că fericirea câte-odată se află în căsătoriă.

— Despre acésta sunt convinsŭ, — replicà René cu focŭ, — când se tractézĭ de o căsătoriă din iubire. Domnişóră Ioană, eu sciu că d-ta nu eştĭ fericită..... eu te iubescŭ, primescĭ a'mĭ fi soţiă?

— Eu? respunse Ioana oprindu-se pe locŭ, şi devenindŭ aşa de palidă, încâtŭ o puteai observa deşi era într'amurgitŭ. Eu a'ţĭ fi soţiă? Ah! e pré târdiu.....

prea târdiu .... Şi cu tóte acestea póte că ai dreptate... In acésta ar fi fostŭ fericirea.....

— Cum sĕ fiă prea târdiu? întrebà René, care şĭ aduse îndată aminte că Ioana, în oraşulŭ Spa, pronunţase deja aceste cuvinte.

— Tăcere! étă-ne sosiţĭ.

— Insĕ, décă mĭ-e ertatŭ a te ruga, respunde-mĭ mai lămuritŭ, lasă-mĕ ca sĕ-ţĭ mai vorbescŭ....

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 80 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	99 10
Rentă de hârtiă 5%	86.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 —
Bonurĭ rurale ungare	103.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 25
Bonurĭ croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 80
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 25
Renta de hârtiă austriacă	89 35
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	111 50
Losurile din 1860	135.25
Acţiunile băncei austro-ungare	887 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.93
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.40
Londra 10 Livres sterlinge	125 50

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 5 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	93½	9.½
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91¾	92¼
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87½	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de banca	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 21 Octomvre st. n. 1887.

Bancnote romănescĭ	Cump.	8.56	Vênd.	8.53
Argint romănesc	»	8.50	»	8.55
Napoleon-d'orĭ	»	9.87	»	9 92
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.36
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.